

МЕЛЬНИЧЕНКО О.О., аспірант

ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ ЕФЕКТИВНОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Сьогодні, зважаючи на нестабільність економічної ситуації в Україні, все більшої популярності на підприємствах набуває впровадження антикризового управління, метою якого є раннє виявлення, запобігання появи та подолання кризових явищ. Виникає питання оцінки ефективності антикризового управління на підприємстві. Цій проблемі присвятили свої праці Довгань Д. А., Круглова Н. Ю., Оборська С. В., Погребняк А. Ю., Рац О. М., Шершньова З. Є. та інші [1 - 5]. Проте, методичне забезпечення проведення такої оцінки, а саме критерії, за якими вона має здійснюватися, залишається недостатньо розробленим. На наш погляд, ефективність антикризового управління має бути визначена з урахуванням таких критеріїв:

1) Покращення показників, за якими здійснюється оцінка імовірності настання кризового стану (моделі імовірності банкрутства, коефіцієнти фінансового стану, інтегральні показники).

2) Економічність управління, тобто співвідношення витрат на здійснення антикризового управління та отриманого економічного ефекту за його результатами. Проте, тут необхідно

враховувати стан підприємства, на якому здійснюються антикризові заходи. Якщо підприємство знаходиться на стадії, близької до банкрутства, то результатом антикризового управління може бути стабілізація його роботи та вихід з гострої кризи, на цьому етапі про досягнення економічного ефекту мова не йде, а ефективним результатом буде вважатися виживання підприємства. Тому цей критерій можна застосовувати тільки у ситуації, коли криза на підприємстві ще не набула катастрофічних наслідків.

3) Покращення показників діяльності підприємства в одиницю часу. Але цей критерій також має свої нюанси стосовно антикризового управління, оскільки при боротьбі з кризовими явищами важливим є не факт покращення показників, а їх зміна до рівня, що відповідає стабільному підприємству. До того ж у випадку зі здійсненням заходів з попередження кризи або її поточного запобігання неможливо визначити час на ці дії, оскільки вони мають відбуватись безперервно.

4) Досягнення балансу інтересів підприємства із контрагентами та відсутність протиріч між ними. Ефективна боротьба із кризовими явищами має проявлятися в оптимальному задоволені інтересів всіх учасників господарських відносин, що стосуються діяльності підприємства. Взаємодія учасників має бути взаємовигідною та злагодженою.

5) Забезпечення життєздатності підприємства. Основним завданням антикризового управління, а відповідно й критерієм оцінки його ефективності, є забезпечення існування та розвитку підприємства, недопущення його ліквідації.

6) Стратегічний характер. Антикризове управління має забезпечувати стабільність функціонування підприємства у довгостроковій перспективі, а не вирішувати поточні проблеми платоспроможності або фінансування.

Оцінка ефективності антикризового управління за визначеними критеріями дозволить охопити найважливіші аспекти його здійснення та розробити практичні рекомендації щодо його здійснення на підприємстві. Перспективним напрямком досліджень є розробка методики оцінки ефективності антикризового управління із застосуванням зазначених вище критеріїв.

Список літератури: 1. Довгань Д.А. Антикризове управління як спосіб запобігання та упередження неплатоспроможності корпорації / Д.А. Довгань // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2013. - Вип. 3. - С. 152-156. 2. Круглова Н.Ю. Антикризисное управление / Н.Ю. Круглова. - М. : КНОРУС, 2009. - 512 с. 3. Погребняк А.Ю. Напрями удосконалення методичних підходів до оцінки ефективності механізму антикризового управління на підприємствах машинобудування / А.Ю. Погребняк // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2014. - Вип. 7(3). - С. 162-166. 4. Рац О.М. Інтегральна оцінка ефективності антикризового управління банком / О.М. Рац // Проблеми економіки. - 2013. - № 4. - С. 361-367. 5. Шершньова З.Є. Антикризове управління підприємством : навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисц. / Шершньова З.Є., Оборська С. В. - К. : КНЕУ, 2004. — 196 с.